

Prima instanță: Jud. Râșcani, V.Gîrleanu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău:
N.Budăi, V. Efros, I. Muruianu

Dosarul nr.2ra-2768/16

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

Î N C H E I E R E

28 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecător: Ala Cobăneanu

judecătorii: Ion Druță, Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Consiliul mun. Chișinău, Primăria mun. Chișinău,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 iulie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de avocatul V. Enachi în interesele Ecaterinei Nichitina, casată parțial hotărârea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 20 aprilie 2016,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nichitina Ecaterina către Primăria mun. Chișinău, Nagornaia Liubov, Mustață Serghei, Nichitin Anatol, Nichitin Serghei, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului s. Râșcani. mun. Chișinău, Secția Evidență și Documentare a Populației s. Râșcani privind recunoașterea dreptului de folosință și cererea reconvențională înaintată de Consiliul mun. Chișinău, Primăria mun. Chișinău către Nichitina Ecaterina, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului s. Râșcani, mun. Chișinău, IS,, Cris Registru,, privind evacuarea din încăperea de locuit fără acordarea altui spațiu locativ,

c o n s t a t ă :

La data de 21 decembrie 2010, Nichitina Ecaterina a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău, intervenient accesoriu Secția de Evidență și Documentare a Populației sec. Râșcani, privind recunoașterea dreptului la spațiu locativ în apartamentul nr.36 situat în mun. Chișinău str. M. Basarab 2. Ulterior și-a concretizat cerințele solicitând recunoașterea dreptului de folosință a lui Nichitina Ecaterina și a copilului minor Nichitin Artiom asupra nr.36 situat în mun.

Chișinău str. M. Basarab 2, și recunoașterea în calitate de membrii a familiei defunctului Nichitin Anatolii.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 29.06.2005 a încheiat căsătoria cu Nichitin Anatolii și a trecut cu traiul în apartamentul nr. 36 de pe str. M. Basarab 2, mun. Chișinău, unde soțul avea viza de reședință, specificând că în timpul căsătoriei s-a născut feciorul Artiom, a. n. 07.07.2005.

Susține că, împreună cu soțul duceau gospodărie comună, efectuau plăți pentru serviciile locativ-comunale, făceau reparații, specificând că împreună cu copilul au dorit să perfecteze viza de reședință în apartamentul nominalizat, dar în legătură cu faptul că erau permanent ocupați, au amânat.

De asemenea, indică că la data de 06.05.2010 soțul ei, Nichitin Anatol a decedat, specificând că până în prezent împreună cu copilul minor continuă să locuiască în apartamentul nr. 36 situat în mun. Chișinău, str. M. Basarab nr.2.

Prin încheierea Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău din 12.09.2015 și 01.12.2015, au fost atrași în calitate de copârâți Nagornaia Liubovi (fosta soție a defunctului), Musteață Serghei, Nichitin Serghei, Nichitin Anatol (copiii defunctului) (f.d. 143a, 208).

La data de 17.12.2015, Consiliul municipal Chișinău, Primăria mun. Chișinău s-a adresat cu acțiune reconvențională către Nichitina Ecaterina, intervenienți accesorii IS "CRIS Registru", Direcția pentru protecția drepturilor copilului s. Râșcani, mun. Chișinău privind evacuarea din încăperea de locuit nr.36 situată în mun. Chișinău, str. M. Basarab nr.2, fără acordarea spațiului locativ (f.d.229- 232).

În motivarea acțiunii reconvenționale Consiliul municipal Chișinău și Primăria mun. Chișinău au invocat că, apartamentul nr.36 din str. Matei Basarab 2, mun. Chișinău, constituie proprietate municipală și se află în proprietatea Consiliului mun. Chișinău, specificând că doar această autoritate publică este în drept de a decide darea în administrare, concesiune, darea în arendă sau în locațiune, privatizarea, vânzarea sau înstrăinarea bunurilor ce se află în proprietate municipală.

Susține că, apartamentul nominalizat a fost repartizat la data de 27.03.1985, chiriașului Nichitin Anatolii împreună cu membrii familiei, specificând că conform informației nr.140 din 10.07.2010, prezentate de către întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.20, instanța de judecată este informată că fostul chiriaș principal Nichitin Anatolii a decedat la data de 06.05.2010 și contul personal al acestui apartament, ce anterior a fost deschis pe numele lui, din momentul primirii copieii certificatului de deces al acestuia a fost închis de către contabilitatea IMGFL nr.20.

Precizează că, Nichitina Ecaterina care pretinde că a înregistrat căsătoria cu fostul chiriaș principal al acestui apartament ce constituie proprietate municipală și copilul minor Nichitin Artiom a. n. 07.07.2005, care este menționat ca fiul acestuia, nu au fost niciodată incluși în contul personal al apartamentului, nu au dispus și nici nu dispun la moment de viză de domiciliu în acest bun imobil, specificând că din

informația gestionarului fondului locativ, rezultă că reclamanta nu achită plățile pentru serviciile comunale pe care le consumă în acest apartament.

Totodată, menționează că la data de 01.05.2015 datoriile pentru serviciile locativ-comunale constituia suma de 50 000 lei, specificând că probele acumulate la cererea de chemare în judecată confirmă cu certitudine că Nichitina Ecaterina, nu a locuit niciodată în apartamentul litigios, nu a suportat careva cheltuieli și nu a întreținut o gospodărie comună cu chiriașul principal, și careva temeuri de a recunoaște dreptul acesteia din urmă asupra spațiului locativ în apartamentul litigios lipsesc.

Afirmă că, din actele de identitate a Ecaterinei Nichitina, rezultă că aceasta are viză de domiciliu în mun. Chișinău, str-la Arborilor 1, ap.2, specificând că ultima nu este luată la evidență pentru îmbunătățirea condițiilor locative și nu are nici un drept asupra acestui spațiu locativ. Consideră că aceasta creează impedimente artificiale pentru a intra în posesia și folosința apartamentului ce aparține Consiliului mun. Chișinău, or ultima nu deține ordin de repartitie, care constituie unicul temei pentru instalare în încăperea de locuit sau un titlu de proprietate, care să-i permită exercitarea dreptului de proprietate, în mod abuziv a ocupat imobilul menționat și exercită posesia fără nici un drept.

Prin hotărârea Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău din 20 aprilie 2016 s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Nichitina Ecaterina și cererea reconvențională înaintată de Consiliul mun. Chișinău.

Ca temei de respingere a acțiunii inițiale instanța de fond a indicat că, potrivit extrasului din contul personal locatari ai apartamentului în cauză au fost: Nichitin M., a.n 1981, decedat în 1985, Nichitin Anatoli a.n. 1949, decedat în 2010; Nichitina L., a.n.1959, fosta soție a lui Nichitin Anatoli, precum și copiii de la alte căsătorii Mustață S., a.n 1978 și Nichitin A a.n.1986.

Prin urmare, se atestă că Nichitina Ecaterina, a.n 1984 și Nichitin Artiom a.n 2005, nu au fost incluși în contul personal ai apartamentului dat (f.d. 184 -185).

Astfel, instanța de fond concluzionează că, dreptul de a poseda aparține numai proprietarului sau titularului altor drepturi. Ceilalți posesori de fapt, posedă fără a avea dreptul de a poseda, și drepturile care izvorăsc în favoarea lor din faptul posesiei constituie consecințe juridice ale posesiei, și nu consecințe ale dreptului de a poseda.

Ca temei de respingere a cererii reconvenționale instanța de fond a indicat că, Consiliul municipal Chișinău, Primăria mun. Chișinău s-a adresat cu prezenta cerere în temeiul art.94,102,103 Cod cu privire la locuință, la 17.12.2015, însă, la 29.11.2015 a fost abrogat Codul cu privire la locuință al R.S.S. Moldovenești, aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești nr.2718-x din 03 iunie 1983.

Astfel, nu există temei juridic în baza căruia se solicită evacuarea.

La 29 aprilie 2016, Nichitina Ecaterina a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău din 20 aprilie 2016 (f.d.36- 38), completat la 05 iulie 2016 (f.d.161-168).

Curtea de Apel Chişinău prin decizia din 28 iulie 2016 a admis apelul declarat de Nichitina Ecaterina.

A casat hotărârea Judecătoriei Râşcani, mun. Chişinău din 20 aprilie 2016 în partea respingerii cererii privind recunoaşterea dreptului de folosinţă la spaţiul locativ şi în această parte a emis o nouă hotărâre, prin care s-a recunoscut după Nichitina Ecaterina şi copilul minor Nichitin Artiom dreptul de folosinţă asupra ap.36 situat în str. Matei Basarab nr.2, mun. Chişinău.

În rest s-a menţinut hotărârea Judecătoriei Râşcani, mun. Chişinău din 20 aprilie 2016 (f.d.82-90).

În motivarea deciziei sale, instanţa de apel a invocat că, la data de 27.03.1985 lui Nichitin Anatolie i-a fost eliberat ordinul nr. 007621 privind dreptul de a se instala şi a locui cu membrii familiei sale în ap.36 din str. Bubnovschi nr.2 (în prezent M. Basarab), deoarece chiriaşul principal al imobilului dat era defunctul Nichitin Anatolii – tatăl minorului Artiom Nichitin şi soţul Ecaterinei Nichitina cu care a locuit împreună 5 ani, fapt ce ce-i oferă posibilitate apelantei de a pretinde la dreptul de folosinţă asupra bunului imobil în litigiu, or instanţa de fond respingând acţiunea nu a ţinut cont de dreptul apelantei şi a copilului acesteia de a locui în apartamentul vizat.

Totodată, Colegiu remarcă faptul că apelanta îşi are viza de reşedinţă la o altă adresă, nu constituie temei de respingere a acţiunii privind recunoaşterea dreptului de folosinţă.

La 22 septembrie 2016 Consiliul mun. Chişinău, Primăria mun. Chişinău a declarat recurs împotriva deciziei Curţii de Apel Chişinău din 28 iulie 2016 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanţei de apel şi menţinerea hotărârii instanţei de fond (f.d. 92-195).

În motivarea cererii de recurs s-a indicat că, intimata nu a locuit niciodată în apartamentul litigios, nu a suportat careva cheltuieli şi nu a întreţinut o gospodărie comună cu chiriaşul principal, şi careva temeieri de a recunoaşte dreptul acestuia asupra spaţiului locativ în apartamentul litigios lipsesc.

Menţionează că, potrivit informaţiei prezentate de către întreprinderea municipală de gestionare a fondului locativ nr. 20 (nr. 140 din 10.07.2010), fostul chiriaş principal - Nichitin Anatolii a decedat la data de 06.05.2010 şi contul personal al acestui apartament, ce anterior a fost deschis pe numele lui, din momentul primirii copiei certificatului de deces al acestuia, a fost închis de către contabilitatea IMGFL nr. 20.

Relatează că, Nichitina Ecaterina care pretinde că a înregistrat căsătoria cu fostul chiriaş principal al acestui apartament ce constituie proprietate municipală, Nichitin Anatolii la data de 29.06.2005, şi copilul minor Nichitin Artiom a.n. 07.07.2005, care este menţionat că fiul acestuia, nu a fost niciodată inclus în contul personal al acestui apartament, nu au dispus şi nici nu dispun la moment de viză de domiciliu în acest bun imobil.

Totodată, statuează că, din informația prezentată de gestionarul fondului locativ, rezultă că reclamanta nu achită plățile pentru serviciile comunale pe care le consumă în acest apartament. Astfel la situația anului 01.05.2015 datoriile pentru serviciile locativ-comunale constituia suma de 50 000 lei.

Explică că, din actele de identitate a intimatei, rezultă că aceasta are viză de domiciliu în municipiul Chișinău str-la Arborilor nr. 1 ap. 2. Ultima, nu este luată la evidență pentru îmbunătățirea condițiilor locative și nu are nici un drept asupra acestui spațiu locativ și respectiv, creează impedimente artificiale pentru a intra în posesia și folosința apartamentului ce aparține Consiliului municipal Chișinău.

Consideră că, intimata cu rea-credință, cunoscând de faptul că nu deține ordin de repartiție, care constituie unicul temei pentru instalare în încăperea de locuit, sau un titlu de proprietate, care să-i permită exercitarea dreptului de proprietate asupra imobilului apartamentul nr. 36 din str. Matei Basarab 2, în mod abuziv a ocupat imobilul menționat și exercită posesia fără nici un drept, ceea ce conform art. 103 Codul cu privire la locuințe, constituie temei de evacuare din imobilul litigios fără acordarea altui spațiu locative.

În final susține că pe parcursul examinării pricinii a demonstrat prin probe pertinente și în legătura cauzală a tuturor circumstanțelor importante pentru justa soluționare a pricinii.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Colegiul reține că la materialele cauzei este anexată copia scrisorii de expediere în adresa părților a copiei deciziei integrale a instanței de apel (f.d.91). Însă, la materialele cauzei nu se regăsesc careva probe ce ar confirma recepționarea de către părți a copiei deciziei. Astfel recursul declarat la data de 22 septembrie 2016, se consideră depus în termen.

La data de 11 noiembrie 2016, în adresa intimatei Nichitina Ecaterina, a fost expedit spre cunoștință copia recursului declarat de către Consiliul mun. Chișinău, Primăria mun. Chișinău, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs (f.d.100).

Intimata Nichitina Ecaterina nu și-a valorificat dreptul de a depune referința la recursul declarat de Consiliul mun. Chișinău, Primăria mun. Chișinău.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Consiliul mun. Chișinău, Primăria mun. Chișinău este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar

alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art.433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC RM.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, or, recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea actelor judecătorești contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Nu poate fi reținut drept temei al admisibilității recursului argumentele Consiliului mun. Chișinău, Primăriei mun. Chișinău precum că Nichitina Ecaterina că a înregistrat căsătoria cu fostul chiriaș principal al acestui apartament ce constituie proprietate municipală, Nichitin Anatolii la data de 29.06.2005, și copilul minor Nichitin Artiom a.n. 07.07.2005, care este menționat că fiul acestuia, nu a fost niciodată incluși în contul personal al acestui apartament, și nu au dispus și nici nu dispun nici la moment de viză de domiciliu în acest bun imobil, respectiv și nu urmează a fi recunoscut după Nichitina Ecaterina și copilul minor Nichitin Artiom dreptul de folosință asupra imobilului în litigiu.

Or, potrivit ordinul nr. 007621 minorul Nichitin Artiom a primit dreptul de a se instala și a locui cu membrii familiei sale în ap.36 din str. Bubnovschi nr.2 (în prezent M. Basarab), chiriașul principal al imobilului dat fiind defunctul Nichitin Anatolii – tatăl lui și soțul Ecaterinei Nichitin, fapt ce-i oferă posibilitate Ecaterinei Nichitin de a pretinde la dreptul de folosință asupra bunului imobil în litigiu.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în

cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell vs Irlanda, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Consiliul mun. Chișinău, Primăria mun. Chișinău ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Consiliul mun. Chișinău, Primăria mun. Chișinău se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Nicolae Craiu